

«Olimpiada manass a debachel ecologic e finanziel»

Verds pretendan promoziun pli perdurabla dal Grischun

■ (anr/fa) A l'avis dals Verds grischuns cuntegnessan gieus olimpics en Grischun il privel quasi inevitabel per l'ecologia e las finanzas chantunalas. En il chantun dessi tenor els megliers projects per promover l'economia. «Sch'ils Gieus olimpics 2022 duain turnar en las muntognas, ston San Murezzan e Tavau prestar quai che citads grondas sco Vancouver, Torino u Salt Lake City han purchi», han constatà Anita Mazzetta, commembra da la Glista Libra/Verda da Cuira, e Rolf Marugg, Landrat da Tavau e commember dals Verds ier a chaschun d'ina orientaziun dals meds da massa a Cuira. «Implants da sport cumpatibels per gieus olimpics per las 80 disciplinas datti be paucs, per ina milliarda stuessan els vegnir construids e sunter puspè allontanads», han els cuntinuà e menziunà ch'ils 23 000 letgs d'hotel pretais da l'IOC dettia mo sch'ins dumbria ensemen ils letgs da tut l'hotellaria grischuna. Era las capacitads da la Viafier retica na bastan betg sco ch'els han punctuà per il transport da tut il tross ed aspectatur. Preschent a Cuira era ier er Bastien Girod, cusseglier naziunal dals Verds da Turitg e commember da la cummissiun federala per scienza, furmazion e cultura (CSF/WBK).

«Sustegn federal per in debachel olimpic?»

«La discrepanza tranter las cundiziuns localas ed ils basegns per gieus olimpics vegnan a manar en cumparegliazion cun auters gieus olimpics a dapli custs e damain niz economic», ha ditg Girod, «l'Olimpia-

Bastien Girod (san.), Anita Mazzetta e Rolf Marugg mettan en dumonda ils avantatgs da gieus olimpics per il chantun Grischun.

FOTO F. ANDRY

da 2022 en Grischun na feriss be sco previs territoris protegids, il privel fiss era ch'i vegnissan construids blers hotels che vegnissan transmidads sunter en abitaziuns secundaras.» En quai che riguarda la contribuzion federala per ils gieus olimpics fan ils Verds cundiziuns: En la CSF vegnan ils Verds sco ch'el ha ditg a refusar ina garanzia

da deficit federala. «Ultra da quai duai la contribuzion federala a favur dals gieus olimpics resp. la garanzia da deficit en Grischun vegnir suttamessa al suveran.»

«Gieus alvs il fauss concept»

Cun concentrar ils gieus olimpics en muntogna crescha sco che Anita Mazzetta ha

nun è giuridicamain e politicamain betg impegnativa, fin avant paucas emnas na sa-vevan ils represchentants da l'IOC gnanc ch'igl exista questa charta.» Anita Mazzetta dubita perquai ch'els fissan prontos da respectar las decisziuns cuntegnidas en la NIV-Charta: «Las finamiras a lung term, sco per exempel la reduzziun da las emissziuns donnagiusas, n'èn senza las decisziuns politicas correspondentas betg realisablas.» Ses facit è perquai ch'i vegnia investì en il Grischun era senza gieus olimpics en ils implants da sport, hotellaria e traffic public, «forsa in zic pli plaun, ma per la paja pli perdurabel, pli favuraivel e da maniera che s'af-fa cun la filosofia dal turissem grischun.»

«Problems structurals creschissan anc»

«Sch'il chantun vul promover la conjuntura en Grischun duess el far quai en pliras manieras e betg mo cun candidar per gieus olimpics», ha punctuà Rolf Marugg, «nus stuain bandunar la via dal turissem excessiv ed optimar il turissem che porscha natira intacta e quietezza.» Emprima prioritad ha tenor el en las regiuns turisticas sco Engiadin'Ota e Tavau ed autras la promoziun d'abitaziuns pajablas per ils indigens. «Enstagl da sguazzar il chapital chantunal per ils custs da segirezza durant l'olimpiada duess il chantun intensivar il sustegn finanziel per sanaziuns energeticas», ha ditg Marugg, «ils proprietaris fissan alura prontos dad investir, uschia dessi dapli lavur per l'industria da construcziun ed uschia vegnissan era mitigadas las consequenzas da l'iniziativa da segundas abitaziuns.»

menziunà il squitsch sin cuntrada e natira: «Quai na va betg senza donnagiari territoris protegids.» La commembra dal Comité critic envers gieus olimpics en Grischun ha menziunà era l'uschenumnada NIV-Charta: Che quella cuntegnia baingea bunas intenziuns davart intgins temas impurtants, «il grond problem è dentant che la charta